

Ligt lat Maatlat Duurzame Veehouderij te hoog?

Het ministerie van ELI heeft de ambitie om in 2011 5 procent van de stallen in Nederland 'integraal duurzaam' te hebben. Stallen moeten in dat geval voldoen aan de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV). Op dit moment lijkt het erop dat die ambitie voor de melkveehouderij niet wordt gehaald. Waar komt dat door?

Wilma Wolters

O

p 1 januari 2010 was 'slechts' 2,6 procent van de Nederlandse veestallen integraal duurzaam. Dat wil zeggen dat de stal bovenwettelijke welzijns-

normen hanteert en voldoet aan de maatschappelijke randvoorwaarden voor milieu, diergezondheid en arbeidsomstandigheden. Met nog 1,2 procent in aanbouw zijnde stallen die voldoen aan de MDV, komt het percentage bedrijven met zo'n certificaat eind dit jaar uit op 3,8 procent. Dat is nog een stukje verwijderd van de 5 procent die het ministerie eind 2011 gehaald wil hebben.

Voor de melkveesector blijft met 2,5 procent duurzame stallen achter. V-focus maakte een ronde langs enkele adviseurs om te horen waardoor dat komt.

Extra investering; subsidie is nodig

In maart dit jaar berichtte Flynth adviseurs en accountants na onderzoek bij zeven klanten dat een melkveestal die voldoet aan de MDV gemiddeld 11 procent duurder is dan een gangbare stal: ruim 600.000 euro. Schrikken de hogere bouwkosten veehouders af? Dat is niet de eerste indruk van Giske van Es, voorlichter bij DLV.

"Wij zien dat melkveeouders, om te voldoen aan de MDV, een extra investering van zo'n 10.000 euro moeten doen ten opzichte van wat de plannen al waren. Dit bedrag zit hem dan vooral in de kosten van certificering, het plaatsen van een automatisch remmend ventilatiesysteem om op gebied van ammoniak punten te behalen, en aanpassingen om aan diergezondheidseisen te voldoen. Maar van dit bedrag schrikken de meeste veehouders niet terug." Hendrik Veldman van Accon avm oppert dat in het kader van MDV vaak ruime stallen worden gebouwd, en dat die veelal wel financieerbaar zijn. Daar lijkt het punt dus niet te zitten.

Bij Aelmans Adviesgroep en Accon avm constateert men wel dat de MIA/Vamil-subsidie aan de krappe kant is. Hendrik Veldman van Accon avm: "Het subsidiebudget is zes keer overschreden. Dat houdt een grootschalige groei van MDV-gecertificeerde bedrijven tegen." Hij ziet dat boeren best aan de MDV willen voldoen, maar dat de extra financieringsstimulans nodig is, of het op zijn minst veel aantrekkelijker maakt. Johan van Selst is adviseur bij Aelmans Adviesgroep en stelt dat de subsidie niet opweegt tegen de kosten. "Bovendien blijft men de eisen van de MDV waarschijnlijk oprekken om de subsidiemogelijkheden beperkt te houden."

Maatlat te hoog

Melkveeouders staan dus niet per se negatief tegenover extra investeringen om een duurzame stal neer te kunnen zetten. Volgens de adviseurs zijn het vooral de punten waaraan voldaan moet worden die een uiteindelijke certificering in de weg staan. Zowel Van Es als Veldman signaleren dat de knelpunten vooral zitten in de ammoniak- en diergezondheidseisen. Van Es daarover: "Als je goedkoop wilt bouwen, schrap je al snel de ammoniakregels. Want daar verdienen je niet direct op. Bovendien zijn de eisen waarmee je op ammoniak punten krijgt, vaak in strijd met diergezondheidseisen. Want bij veel oppervlakte per dier, gaat je ammoniakemissie omhoog." Er zijn maar drie punten nodig op de ammoniakmaatlat, maar volgens Van Es is de keus voor systemen om aan die punten te komen, te karig. "Vaak zie je dat bedrijven kiezen voor een geïsoleerd dak en een automatisch remmend ventilatiesysteem. Maar op het gebied van vloeren is er weinig goedgekeurd en daarnaast is er weinig ervaring met vloeren die wel goedgekeurd zijn. Misschien

kwam de MDV op dit punt wel iets te vroeg", concludeert de DLV'er. Nadeel van een automatisch remmend ventilatiesysteem is dat die over minimaal 90 procent van de stal dient te zitten. "Dat houdt in dat sommige melkveeouders ervoor kiezen het systeem dus ook voor de melkstal te hangen, terwijl ze die daar vaak helemaal niet nodig vinden."

De diergezondheidsmaatlat is vooral beperkend bij bestaande stallen, zegt Veldman. "De eisen aan minimale maatvoeringen en oppervlaktes per dier kun je dan gewoonweg niet allemaal halen." Van Selst stelt dat om deze reden MDV in bestaande stallen nauwelijks haalbaar is. Van Es vindt dat er ook op diergezondheid weinig goede keuzemogelijkheden zijn. "Neem bijvoorbeeld de afmetingen van de afkalfstal. Stel dat je die volgens de eisen haalt, maar je mag die punten dan alleen meetellen als de dieren wel visueel maar niet fysiek in contact komen met andere dieren. En toch is vanuit oogpunt van dierenwelzijn én arbeidsgemak een hek zoveel gemakkelijker dan bijvoorbeeld een betonnen muur."

Wel toekomst voor MDV

Ondanks de gespuide kritiek op de MDV, zijn de adviseurs er stuk voor stuk van overtuigd dat het concept voor de toekomst wel levensvatbaar is. "Zeker voor bepaalde onderdelen zie ik toekomst", zegt Van Selst. "Vooral de diergezondheids- en welzijnseisen die ook de vruchtbaarheid en melkproductie ten goede komen." Veldman is dat met hem eens, maar zou dat graag eens doorgerekend zien. "Een stal met veel aandacht voor dierenwelzijn en diergezondheid, levert die betere technische resultaten op? Hoeveel dan? We zouden een terugverdientijd moeten kunnen berekenen." Ook ziet de Accon avm-adviseur vooral de fiscale voordelen op lange termijn. "Met een gecertificeerde duurzame stal heb je op de lange termijn meer mogelijkheden voor afschrijving. Dat is nu zeker interessant omdat het quotum, wat altijd mooi was om op af te schrijven, straks vervalt." Van Es vindt dat de MDV beter kan. "Het is zeker een interessante optie voor melkveeouders, vooral omdat het belastingvoordeel op kan leveren. Maar als de overheid haar doelstellingen wil halen, moet ze wel mee willen denken over oplossingen voor de problemen waar veehouders nu tegenaan lopen. De eisen zijn nu keihard in verhouding tot de ambitie van het ministerie."

Reactie ministerie

Volgens Maartje Onk, die namens het ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie onderdeel uitmaakt van het College van Deskundigen Maatlat Duurzame Veehouderij, ligt de lat niet te hoog. "Er doen meerdere verklaringen de ronde voor de magere aanwas van duurzame stallen voor melkvee. Maar volgens ons heeft het alles te maken met het veel grotere aantal stallen in de rundveehouderij." Om de doelstelling van 5 procent te halen moeten er drieduizend rundveestallen worden gebouwd tegenover 'slechts' duizend varkensstallen en driehonderd pluimveestallen. Volgens Onk wordt de Maatlat jaarlijks geëvalueerd en daarbij wordt bepaald of het ambitieniveau realistisch is. "Volgens ons loopt het juist goed, wij zijn dan ook niet bezorgd over de ontwikkelingen."

